

SAĞLIK KURULTAYI - 79'DAN İZLENİMLER

Türk Tabipleri Birliği iki yıldan beri 14 Martları «Sağlık Kurultayı Haftası» olarak düzenlemektedir. Bu yılki Sağlık Kurultayı TTB adına İzmir Tabip Odası'na gerçekleştirildi. Hemen vurgulamak gerekirse tümüyle başarılı bir kurultay oldu. Açık oturumları, bildirileri ile ülkenin mediko-sosyal sorunlarına olumlu yaklaşımlar ve belirlemeler getirildi.

İzmir, Sağlık Kurultayı Afişleriyle donatılmıştı. Ülke sağlık sorunlarını vurgulayan belgilerle. Tüm İzmirliler ve Sağlık Kurultayı için İzmir'e gelenler beğeniyle seyrettiler ve benimsediler, bu afişlerle Sağlık Kurultayı Belgilerini...

Kurultayın yürütülmesi ile ilgili örgütlenme şöyle oluşturulmuştu:

— Yürütme Kurulu (11 kişiden oluşmakta idi.)

— Yürütme Kuruluna Bağlı Kuruluşlar :

a) Temsilcilikler (Çeşitli Tabip Odalarından ikişer kişi)

b) Bilimsel Danışma Kurulu (Üniversite ve çeşitli kuruluşlardan çağrılan hekimler)

c) Sosyal Komite

d) Basın-Yayın Komitesi

e) Afiş Hazırlama Komitesi

Yürütme Kurulu Sağlık Kurultayının ana ilkelerini saptamış ve bu ilkeler doğrultusunda Merkez Konseyi ile Konseyin kendisine verdiği yetkileri kullanarak ve onay alarak çok yönlü çalışmalar ortaya koymuştur. Kurultay sırasında gerçekleştirilen çalışmalarını şöyle özetleyebiliriz :

● 11.Mart.1979 Pazar günü — Halk Koşusu

● 12.Mart.1979 Pazartesi — Ana-Çocuk Sağlığı konulu Fotoğraf Sergisinin Açılışı

● 13.Mart.1979 Salı — Çocuk Hakları ve Çocuk Sağlığı konulu Uluslararası Karikatür Sergisinin Açılışı

● 14-18.Mart tarihleri arasında yapılan paneller ve serbest bildiriler.

● 18.Mart 1979 Pazar — Halk Sağlığı Gecesi

Kurultayın somut değerlendirmesi için Kurultay şu belgilerle yükseliyordu;

● **Tüm sağlık hizmetleri ve ilaç sanayii devletleştirilmelidir.**

● **Sağlık hizmetleri herkese eşit, sürekli ve yeterli düzeyde verilmelidir.**

● **Sağlık hizmetlerine genel bütçeden en az % 15 pay ayrılmalıdır.**

- Koruyucu sağlık hizmetlerine öncelik verilmelidir.
- Tam süre çalışma yasası yozlaştırılmamalı ve sosyalizasyonla bütünleştirilmelidir.
- Çocuklarımıza savaşız sömürsüz bir dünya.
- Her işyerinde, her mahallede kreş.
- Çocuklarımızın beyinlerini yıkayan reklamlar televizyon ve radyodan kaldırılmalıdır.
- Sağlıklı kent, çevre ve çalışma koşulları yaratmak için tüm önlemler alınmalıdır.
- Daha fazla kâr değil, daha iyi çalışma koşulları sağlanmalıdır.
- Tüm sağlık emekçilerine grevli, toplu sözleşmeli sendikal haklar verilmelidir.

14 Martta Kurultayın ilk paneli «Ulusal Sağlık Politikası» konusundaydı. Yöneticiliğini Prof. Dr. Nusret Fişek'in yaptığı panele Dr. Ertuğrul Aker (SSYB Müsteşarı), Dr. Özdemir İlter (TTB Temsilcisi), Tefik Çavdar (DPT Temsilcisi) ve Reha Pekerten (TÜS-DER temsilcisi) katıldılar. Bu panelde ulusal sağlık politikasının saptanması ve bu konuda öneriler tartışıldı.

Konuşmacılar genel olarak ülkemizde devletin Anayasa gereği yükümlü bulunduğu sağlık hizmetlerini yeterince yerine getiremediğini, ve b unedenle sağlık hizmetlerinde, her kurum ve kuruluşun kendi personelinin sağlık sorunlarına kendi olanakları içinde ayrı sağlık örgütleri kurarak çözümler bulma çabası içinde olması nedeniyle, bir karmaşaya yol açıldığını ileri sürdüler. Tüm konuşmacılar, sosyalizasyonla

SAĞLIK KURULTAYI'79

"TÜRKİYEDE SAĞLIK HİZMETLERİ" PANELİ

yonu uygulamaya konulmasını savunmuşlardır. Fakat Türk Tabipleri Birliği Merkez Konseyi Temsilcisi Prof. Dr. Özdemir İlter ve TUS-DER Temsilcisi Reha Pekerten sosyalizasyon ile birlikte tüm sağlık hizmetlerinin devletleştirilmesi gereğini vurgulamışlardır.

Tıp eğitimi konusunda da; halkın sağlık sorunlarına daha pratik bir yaklaşımın gerektiği ve koruyucu hekimlik ile ilgili eğitime öncelik verilmesi görüşü savunulmuştur.

Türk Tabipleri Birliği Merkez Konseyi Temsilcisi Prof. Dr. Özdemir İlter, toplumumuzun gösterdiği hızlı değişime ayak uyduracak bir eğitim programının çizilmesi gerektiğini ileri sürerek, kırsal kesimden kente göçüşün oluşturduğu altyapısı yetersiz kentleşme olgusunda çocukların kızamıktan ölmesinin yalnızca doktorsuzluğa bağlanamayacağını belirtmiştir. SSYB Müsteşarı Dr. Ertuğrul Aker de programda koruyucu hekimliğin ön planda ele alındığını söylemiştir.

Panel yöneticisi Prof. Dr. Nusret Fişek de, Türkiye’de bugün bir sağlık politikasının var olduğunu, ancak bu politikanın başarı ile sürdürülemediğini ileri sürmüş, bunun nedenleri arasında yönetimin beceriksizliğinin rolü olmakla birlikte, en önemli nedenin, hükümete ve parlamentoya baskı yapabilen kişi ve sınıfların beklentileri ile bu politikaların ters düşmesi olduğunu savunmuştur. Halkın, özellikle köylülerin, Anayasa’nın öngördüğu sağlık haklarından yararlanması konusunda baskı yapmadıkları takdirde sağlık ile ilgili politikaların uygulanma şansının da sınırlı olduğunu belirtmiştir.

15 Mart Perşerme günü, yöneticiliğini Dr. Ertuğrul L. Erdem’in yaptığı, S.S.Y.B. Müsteşarı Ertuğrul Aker, Türk Tabipleri Birliği Merkez Konseyi Temsilcisi Dr. Uğur Cilasun, TUS-DER Genel Başkanı Hasan Fehmi Mavi ve DISK Toplu Sözleşme Daire Müdürü Erhan Alptekin’in katıldığı «Tüm sağlık personelinin toplu sözleşmeli ve grevli sendikal hakları» konulu panelde üretime dolaylı katkısı olan hekimlerin ve sağlık personelinin gün geçtikçe artan biçimde ücretliler haline geldiği belirtilerek bu durumun toplu sözleşmeli ve grevli sendikal hakların kazanılması istemini gündeme getirdiği savunulmuştur. Dünya Çalışma Örgütü’ne (İLO) bağlı ülkeler arasında sadece 8 ülkede çalışanlara sendikal hakların verilmediği ve Türkiye’nin de bu ülkelerden biri olduğu belirtilmiştir. Sendikaların sömürüyü sınırlandırma işlevi olduğu, ancak bunu tümüyle sona erdiremeyeceği görüşü ileri sürülerek, sömürünün, ancak üretim ilişkilerinin değiştirilmesi ile kaldırılabileceği savunulmuştur. Sağlık emekçilerinin sendikalaşma savaşında Türk Tabipleri Birliği ve TUS-DER gibi örgütlere büyük görevler düştüğu kaydedilerek, tüm sağlık emekçilerinin aynı

çatı altında iş kolu düzeyinde tek bir sendikada toplanmalarının zorunlu olduğu vurgulanmıştır. Ayrı ayrı örgütlenmenin egemen sınıfların tuzağına düşmek olacağı belirtilmiştir.

SAĞLIK KURULTAYI '79
"SAĞLIK PERSONELİNİN SENDİKALAŞMA SORUNU"
PANELİ

Türk Tabipleri Birliği Merkez Konseyi Temsilcisi Dr. Uğur Cilasun grev ve toplu sözleşme hakkı olmayan memur sendikası örneği sendika değil, grev ve toplu sözleşme hakkı olan sendika isteminde bulduklarını belirterek, hekimlerin yılların getirdiği koşullandırmalarla grev sözcüğü karşısında ürktüklerini ileri sürerek hekimlerin giderek ücretliler haline dönüşmesiyle ve ücretlerin saptanmasını da egemen sınıfların oluşturduğu siyasal iktidarlara bırakmak zorunda kaldıklarında grev hakkına tüm çalışanlarla birlikte sahip olmak gerektiğini daha yürekten savunacaklardır, demiştir.

TÜS-DER Genel Başkanı Hasan Fehmi Mavi ise, konuşmasında Türk Tabipleri Birliği'nin düzenlediği Sağlık Kurultaylarından sağlık emekçilerinin mutluluk duyduğunu söylemiştir. Sağlık personelinin en riskli işlerde çalışmasına karşın emeğinin karşılığını en az alan kesim olarak niteleyen Mavi, sağlık hizmetlerinin bir ekip hizmeti olduğunu belirterek, sağlık emekçileri gibi demokrat, yurtsever tüm hekimlerin sağlık iş kolunda sendikalaşmaları gereğine inandıklarını söylemiştir. Örgütlenmenin üretime dayalı olması gerektiğini, ayrı ayrı sendikalaşmaya karşı olduklarını belirtmiştir.

16 Mart Cuma günü yapılan kitle haberleşme araçları ve halk sağlığı konulu T.T.B. Merkez Konseyi Başkanı Dr. Erdal Atabek'in

SAĞLIK KURULTAYI'79

"KİTLE HABERLEŞME ARAÇLARI VE HALK SAĞLIĞI PANELİ

yönettiği panele Doç. Dr. Yakut Irmak Sencer, Doç. Dr. Ataman Tan-
gör ve TRT adına Aslan Alp katıldı.

Panelde günümüzde kitle haberleşme araçlarının toplumsal iş-
levi ve insan davranışları üzerine etkileri irdelendi ve öneriler geti-
rildi.

Tartışmacılar başta TV olmak üzere tüm kitle araçlarının işlevi-
nin o toplumun içinde bulunduğu ekonomik konumdan soyutlanmaya-
cağını vurguladılar. Genelde, o toplumun kültürel ve teknolojik açıdan
ileri gitmesinin sağlanmasında bir araç olması gereken kitle haber-
leşmenin bugünkü kapitalist ekonomi kuralları içinde bireyleri olum-
suz yönde etkilediği ve insan kültürünü yozlaştırdığı belirtildi.

Yapılan konuşmalarda TV'nin etkileşimindeki önemi üzerinde du-
ruldu ve günde 3-4 saat TV izleyen ilkokul çağındaki bir çocuğun oku-
ma ve öğrenme yetisini % 30-50 oranında yitirdiği, bilimsel verilere
değinilerek belirtildi.

Reklamlar ve şiddet öğeleri içeren film ve yapıtların özellikle ço-
cuklar üzerindeki olumsuz ve yıkıcı etkileri üzerinde duruldu. Ve dev-
letin resmî yayın organı olan TRT'den reklam ve saldırganlık içeren
filimlerin kaldırılması önerildi.

Yine öneriler içinde ABD'den örnekler verilerek üniversitelerin
demokratik kitle örgütlerinin, sendikaların, yani halkın çıkarlarını kol-
laması gerekli tüm örgüt ve kuruluşların konunun önemine eğilmesi-

nin zorunlu olduğu üzerinde duruldu. Ancak bu örgütlerin yoğun sa-
vaşımı ile kitle haberleşme araçlarının kültür yozlaştırma ve beyin
yıkama işlevinin durdurulabileceği ileri sürüldü. TRT için meslek ör-
gütleri ve bilim adamlarından oluşan bir danışma kurulunun oluş-
ması ve bu kurulun programları denetlemesi önerildi.

**SAĞLIK KURULTAYI'79
DİNLEYİCİLERDEN BİR GÖRÜNÜŞ**

Sağlık Kurultayı-79'un büyük bir bölümü serbest bildirilere ay-
rılmıştı. Değişik kentlerin üniversite, SSK, devlet hastaneleri ve tabip
odalarından gelen hekim, diş hekimi, eczacı, psikolog, sosyolog, sos-
yal hizmet uzmanları ve tabip odaları çalışma komisyonları, bugün
toplumun çözüm bekleyen medikal ve sosyo-medikal konularında ça-
lışmalarını getirmişlerdi. Bildirilerin bir kısmı yerel sorunları yansı-
tma, haber ve yorum şeklinde hazırlanmış iken, bir kısmı da yapılan
medikal deneysel çalışmaların ve anketlerin sonucu şeklindeydi.

Sağlık Kurultayı-79'un hazırlık çalışmalarında da vurgulandığı
gibi, bildiri konularında tıp eğitimi ve ana-çocuk sağlığı üzerine yo-
ğunluk göze çarpıyordu. Stajyerlerin, pratisyen ve uzman hekimlerin
eğitim sorunlarının tartışılmasından çıkan sonuç; sağlık sorunlarımıza
uygun bir eğitimin uygulanmadığı konusundaydı.

Ana-çocuk sağlığı konusunda, bir yandan kadınların doğurgan-
lık sonucu aile planlaması ve genel doğum kontrolü ile kürtaj uygu-
lamalarına değinildi. Diğer yandan da ana-çocuk sağlığı merkezleri-
nin işlevleri ve topluma katkılarıyla, genel çocuk sağlığı ve beslenme-
nin çocuk gelişimine ve zekâsına etkileri, yanlış beslenme ve özellikle

meşrubat, şekerleme ve ciklet'in bedensel gelişmeye zararları vurgulandı.

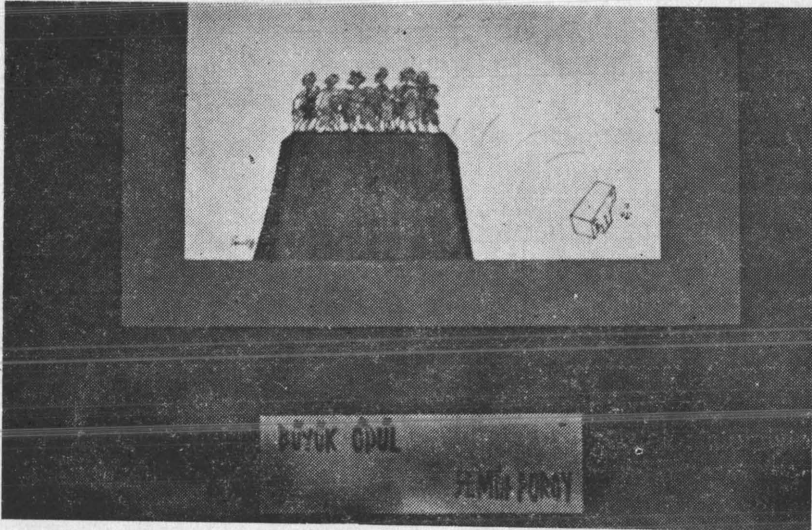
Çocuğun ruhsal ve sosyal gelişmesinde büyük yeri olan okul öncesi hizmetler, kreş, ana okulu ve yetiştirme yurtlarının çalışmaları ve gelişmeleri doğrultusunda öneriler getirildi.

Ülkenin medikal ve sosyo-medikal sorunlarına olumlu yaklaşım ve eğilimlerin belirlendiği, halkın sağlığının korunması ve sağlık düzeyinin yükseltilmesi yolunda köklü çözüm önerilerinin ve bu alanda geçiş döneminde yapılması gerekenlerin saptandığı bu kurultay sonuçlarının yaşama geçirilmesini diler, ileri yıllarda daha geniş katılım ve destekle daha büyük ve daha etkin sağlık kurultaylarının yaşanacağı umudunu taşıyoruz.

İzmir'de hayata geçirilen Sağlık Kurultayı-79 ekonomik imkânsızlıklar ve güç koşullar altında bu umudun göstergesi olmuştur.

ULUSLARARASI KARİKATÜR YARIŞMASI SONUÇLANDI

Türk Tabipleri Birliği ile Karikatürcüler Derneği'nin ortaklaşa düzenledikleri 1979 Dünya Çocuk Yılı nedeniyle **ÇOCUK HAKLARI VE ÇOCUK SAĞLIĞI** konulu uluslararası karikatür yarışması sonuçlanmıştır. Dr. İhsan Ünlüer, Dt. Sedat Çöloğlu, Dr. Yalçın Tüzün, Beysun Gökçin ve Ümit Kartoğlu'dan kurulu seçici komitede aşağıdaki ödülleri vermiştir.

KARİKATÜR YARIŞMASI
BÜYÜK ÖDÜL - SEMİH POROY - TÜRKİYE